«Радзіма — адзіная, іншай не дадзена. Яе не толькі трэба любіць, яе трэба абараняць»

Такі наказ сучаснаму пакаленню ад ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны

Эпіцэнтрам святкавання 9 Мая ў беларускай сталіцы ўжо каторы год з'яўляецца плошча Перамогі. Людзі ўсіх узростаў, з сем'ямі, імкнуліся да велічнага манумента, каб аддаць даніну павагі тым, хто ў маі 1945 года здабыў найгалоўнейшую каштоўнасць для ўсяго чалавецтва — МІР. У чаканні кіраўніка дзяржавы, які, нягледзячы на шчыльны графік, заўсёды ў гэты дзень прымае ўдзел у адной з важных урачыстасцяў краіны, карэспандэнты «Звязды» пагутарылі з гасцямі мерапрыемства з нагоды 79-й гадавіны Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

Як падкрэсліў **міністр абароны Віктар ХРЭНІН,** у Беларусі — міралюбівая палітыка і наша краіна нікому не пагражае. Аб гэтым не раз гаварыў наш Прэзідэнт, аб гэтым паведамлялася на Усебеларускім народным сходзе. «Не імкнёмся захопліваць нейкія землі, — дадаў кіраўнік абароннага ведамства. — Мы жадаем жыць у сябе спакойна, гадаваць сваіх дзяцей. Тое, што сёння адбываецца, можна так назваць: нашчадкі пераможаных кінулі выклік нашчадкам пераможцаў. Жадаюць узяць рэванш. У іх нічога не атрымаецца. Няхай вучаць гісторыю. Мы будзем, як патрабуе гэтага Галоўнакамандуючы, дакладна, упэўнена захоўваць і захоўваць сваё. А калі трэба, дадзім сур'ёзны адпор усім, хто замахнецца на нашу зямлю. Таму не хвалюйцеся. Як сказаў Прэзідэнт, усе павінны рабіць сваю справу».

Герой Беларусі Марына ВАСІЛЕЎСКАЯ прызналася, што 9 Мая для яе праходзіць са слязамі на вачах. «Мы ведаем, якой цаной нам дасталася Перамога, таму нізкі паклон ветэранам, савецкім салдатам, нашым дзядам, прадзедам, — падкрэсліла касманаўт. — Мы ўсе будзем памятаць гэтую пакутніцкую Перамогу. З іншага боку, гэта свята радасці. Наш свет — за шчаслівую будучыню, усмешкі і радасць нашых бацькоў і дзяцей. Са свайго боку мы павінны цаніць і берагчы мір, бо жыццё чалавека вельмі крохкае і мір можна разбурыць за адну секунду».

Ад сваіх бабулі і дзядулі Марына Васілеўская чула шмат жахаў пра вайну. Нягледзячы на тое, што акупацыю яны засталі ў дзіцячым узросце, гэтага хапіла, каб назаўжды ўсвядоміць, што вайна — самае жудаснае, што можа быць у жыцці. «Дзядуля ўспамінаў, як на яго вачах расстралялі сястру яго маці разам з дачкой, — расказала яна. — Дзядуля, калі гэта ўспамінаў, вельмі хваляваўся і плакаў. Мы будзем памятаць аб подзвігах нашых продкаў і цаніць усё, што маем».

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па міжнародных справах Палаты прадстаўнікоў Алег ГАЙДУКЕВІЧ звярнуў увагу на тое, што ў сучасных умовах берагчы памяць аб тых падзеях няпроста. «Нашы ворагі робяць усё, каб сцерці памяць, — патлумачыў дэпутат. — Кожны дзень вядуцца спробы забраць у нас гісторыю: пачынаючы ад работы з моладзю, заканчваючы мільёнамі долараў у прапаганду чужой, ілжывай гісторыі. Нас хацелі прымусіць забыцца, не памятаць ці, напрыклад, мы часта чулі заклікі святкаваць 9 Мая ціха і незаўважна, дзе-небудзь за вуглом. Як толькі б мы на гэта пайшлі, можна казаць аб тым, што будучыні ў краіны няма. Прыклад — суседнія краіны. Усе, хто адмовіліся ад савецкай мінуўшчыны, усе, хто адмовіўся ад сваёй гісторыі, адкаціліся назад мінімум на сто гадоў таму».

Алег Гайдукевіч расказаў, што яго дзядуля — ветэран вайны, партызан, які пасля вайны змагаўся з бандэраўцамі і былымі паліцаямі. «Маёй сям'і не раскажаш казкі пра добрых паліцаяў, — зухаважыў ён. — Мой дзед рыхтаваўся да 9 Мая заўсёды загадзя. За тыдзень ён чакаў, калі яго запросяць выступіць у школе. Ён вельмі хацеў гэтага, я памятаю. Ён даставаў парадны ветэранскі кіцель, медалі. Ён радаваўся тут, на святой плошчы Перамогі, гэтаму вялікаму святу. Я бачыў гэта дзіцем. І як я цяпер магу святкаваць ціха, калі мой дзед святкаваў і ганарыўся гэтым?

Заснавальнік дабрачыннага фонду імя А. Талая, грамадскі дзеяч Аляксей ТАЛАЙ падкрэсліў, што вялікае свята адзначаецца ўсёй краінай, Саюзнай дзяржавай. «Мы бачылі і радаваліся, як кіраўнік дзяржавы са сваімі сябрамі і паплечнікамі быў на Краснай плошчы ў Маскве і назіраў за святочным парадам, а цяпер мы тут, у Мінску, беларусы, чакаем свайго Прэзідэнта, каб сказаць важныя словы аб тым, што ніхто не забыты, нішто не забыта, — адзначыў ён. — Пакаленне сучасных беларусаў мае сілу і рашучасць адстойваць далей інтарэсы Беларусі. Нам хопіць сілы справіцца ў гэты няпросты час. І, вядома ж, мы ўсе разумеем, што часы вельмі няпростыя, важныя. І на УНС Прэзідэнт пра гэта казаў, што куды ўжо бліжэй да эскалацыі, калі гаворка ідзе аб ужыванні ядзернай зброі. І мы пра гэта гаворым адкрыта, што ніякіх тут не будзе магчымасцяў прыйсці і за лічаныя тыдні прайсці Беларусь. Мы маем планы па адбіцці любой агрэсіі. І з нашай арміяй, нашымі саюзнікамі мы з усім справімся».

Для **першага намесніка старшыні Мінгарвыканкама Надзеі ЛАЗАРЭВІЧ** Дзень Перамогі з'яўляецца асаблівым. Яна мела шчасце з першых вуснаў чуць аб гэтых падзеях ад свайго прадзеда Кірыла Сямёнавіча Бурдзя. «Ён дайшоў да Берліна, быў на Эльбе, быў кантужаны, вярнуўся, дзякуй богу, дахаты, выхоўваў чацвярых дзяцей, — расказала яна. — У нашай сям'і вельмі ганарацца ім. Памятаю яго старэнькага, і, калі ён расказваў пра тыя жудасныя хвіліны, заўсёды плакаў. Мае бабуля і дзядуля дзецьмі засталі вайну, жылі ў партызанскай вёсцы. Расказвалі, што самае дарагое аддавалі нашым партызанам, нашым воінам і заўсёды казалі: самае галоўнае — каб не было вайны».

Ветэраны — галоўныя героі свята — хоць і не ў вялікай колькасці, але прысутнічалі падчас урачыстасці. Нешматслоўныя, але вельмі шчаслівыя, што дачакаліся чарговай гадавіны Перамогі, удзячныя за тое, што пра іх не забываюць.

Ветэрану Леаніду ЯРОМІНУ было 13 гадоў, калі пачалася Вялікая Айчынная вайна. Ён, як і многія яго равеснікі, не мог знаходзіцца ўбаку і пайшоў у партызанскі атрад імя Кутузава 100-й брыгады імя Кірава, якая дзейнічала ў Старадарожскім і Любанскім раёнах. «Дня Перамогі мы чакалі чатыры гады і дачакаліся, — згадвае ён. — У гэты святы дзень я хачу сказаць моладзі, каб яна любіла сваю Радзіму, сінявокую Беларусь. Гэтая Радзіма — адзіная, іншай не дадзена. Яе не толькі трэба любіць — яе трэба абараняць».

«Усе цяпер кажуць аб міры, — канстатаваў **жыхар блакаднага Ленінграда Анатоль ВАЛАСЕВІЧ.** — А ці ўсведамляюць, што гэта сапраўды самае каштоўнае? Фраза, якую мы заўсёды паўтаралі — каб не было вайны, — цяпер вельмі актуальная».

Вераніка КАНЮТА.

Меркаванні

Анатоль МАРКЕВІЧ:

«МЫ МОЦНЫЯ НАШАЙ ПАМЯЦЦЮ»

Па словах міністра культуры Анатоля Маркевіча, значнасць і ўрачыстасць Дня Перамогі нават праз шмат гадоў не змяншаецца, а наадварот, з кожным годам толькі ўзрастае: «Перамога дасталася вялікай цаной, і мы разумеем, што дзякуючы савецкаму салдату наша краіна сёння жыве мірна і спакойна. Здавалася б, ва ўсім свеце павінны шанаваць гэты спакой і дабрабыт. Але, на вялікі жаль, так не адбываецца, таму што ў некаторых краін праяўляюцца вялікія нядобрыя амбіцыі, і яны навязваюць свае ідэі і нашаму грамадству ў тым ліку. Але мы моцныя духам, мы моцныя нашай памяццю, гістарычным мінулым, і мы цудоўна разумеем, як цяжка нам дасталіся мір і спакой. Гэта сёння самае важнае. Мір і спакой накіроўваюць да стварэння, даюць магчымасць спакойна гадаваць дзяцей і глядзець упэўнена ў будучыню. І гэта мы шануем і нікому не дазволім у нас гэта забраць. Ні ў якім разе».

Аляксандр ВАЛЬФОВІЧ:

«9 МАЯ — СВОЕАСАБЛІВЫ МАСТОК ПАМІЖ ПАКАЛЕННЯМІ»

Дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Аляксандр Вальфовіч расказаў, што для яго асабіста азначае Дзень Перамогі і якія задачы перад ваеннымі ставіць гэтае свята: «Абараняць сваю краіну, сваю сям'ю заўсёды было прэрагатывай і справай гонару кожнага мужчыны. Такое свята, як 9 Мая, святое для кожнага беларуса, для кожнага разважнага чалавека асабліва актуальнае і важнае. Для беларусаў Дзень Перамогі — неад'емная частка нашай нацыянальнай самасвядомасці, нашай гістарычнай памяці, якая аб'ядноўвае народ. Гэтае свята — своеасаблівы масток, які аб'ядноўвае мінулае і цяперашняе пакаленні. І мы прымаем усе меры, каб цяперашняму пакаленню ніколі не прыйшлося сутыкнуцца з тымі пагрозамі і выпрабаваннямі, якія выпалі на долю папярэднікаў. Я ведаю, наколькі гэта важна, на прыкладзе сваёй сям'і. У мяне ваенная дынастыя, мой бацька — кадравы афіцэр, мой сын — кадравы афіцэр. І абодва маіх дзяды ваявалі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Мой дзед Аляксандр Рыгоравіч Вальфовіч прайшоў усю вайну з 1941 да 1945 года на пасадзе зампаліта пяхотнай роты, практычна на перадавой, атрымаў сур'ёзнае раненне, узнагароджаны баявымі ордэнамі. Мяне назвалі ў яго гонар, і так здарылася, што я пайшоў па шляху сваіх дзядоў. У кожнага пакалення свае складанасці, свой час. Сёння час выбраў нас, і сёння мы павінны прымаць рашэнні, якія будуць садзейнічаць недапушчэнню тых трагічных падзей, ад якіх 80 гадоў таму пакутавалі нашы папярэднікі. Мы, як дзеці і ўнукі пераможцаў, шануем мір і спакой і робім усё магчымае, каб іх захаваць».

Аляксандр КОСІНЕЦ:

«АХВЯРАВАЎШЫ СВАІМ ЖЫЦЦЁМ, У ІМЯ МІРУ І СВАБОДЫ, ЯНЫ АБАРАНІЛІ НАША МІРНАЕ НЕБА»

Намеснік старшыні Усебеларускага народнага сходу Аляксандр Косінец адзначыў, што памяць аб подзвігу беларусаў у гады Вялікай Айчыннай вайны будзе жыць заўсёды: «Праз гады, праз стагоддзі беларусы будуць памятаць Перамогу сваіх бацькоў, дзядоў, прадзедаў, якія вызвалілі ад карычневай чумы ўсё чалавецтва. Велізарнай цаной далася гэтая перамога — загінуў кожны трэці беларус. Ахвяраваўшы сваім жыццём, у імя міру і свабоды, яны абаранілі наша мірнае неба. Дзякуючы ім мы жывём у моцнай, светлай, квітнеючай Беларусі. Нізкі ім паклон. Мая маці з партызанскай сям'і, яны ваявалі ў атрадзе Канстанціна Заслонава. Мой дзядзька па лініі бацькі Сяргей Мікалаевіч Косінец прайшоў ад Сталінграда да Берліна, камандаваў танкавым батальёнам, меў сем баявых ордэнаў. Нашы продкі перажылі вялікае гора. І сёння для нас 9 Мая — вялікае свята, але свята са слязамі на вачах».

Валерыя СЦЯЦКО.